YANGI KONSTITUTSIYA: INSON QADRI – USTUVOR TAMOYIL

Raxmatov Nozimjon G'aforovich
O'zbekiston Respublikasi Ichki Ishlar Vazirining 2-son Toshkent akademik litseyi Huquqshunoslik fani o'qituvchisi

Annotatsiya. *Yurtimizda 2023-yil 30-aprel kuni o'tkazilgan referendumda yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi ishtirok etgan fuqarolarning 90,21 foizi tomonidan yoqlab ovoz berish orqali qabul qilinganligi unda xalqimizning Yangi O'zbekistonni barpo etish bo'yicha orzu-umidlari va intilishlari o'z aksini topganligidan dalolat bermoqda. Yangi tahrirdagi Konstitutsiya Yangi O'zbekiston strategiyasini amalga oshirishning siyosiy-huquqiy asoslarini yaratib, milliy davlatchilik taraqqiyotining tarixiy muhim bosqichida davlat va jamiyatni yanada rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini belgilab berdi.*

Kalit so'zlar. *Oliy Majlis, Qonunchilik palatasi, demokratik progressiv qadam, referendum.*

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi Vatanimiz mustaqilligi, xalqimizning tinch-osoyishta hayoti, fuqarolarimizning huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlarining mustahkam huquqiy kafolatidir.Bugungi kunda «O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi to'g'risida»gi konstitutsiyaviy qonunni referendum — umumiy ovozga qo'yilishi huquqiy demokratik davlatchiligimiz tarixida ilk bor kuzatilayotgan demokratik progressiv qadamdir.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganidan bugungi kungacha unga tegishli qonunlar asosida bir necha bor tuzatishlar, qo'shimcha va o'zgartishlar kiritilgan bo'lsa, ushbu qonunlar parlament tomonidan qabul qilingan.

Bu gal parlament «O'zbekiston Respublikasi konstitutsiyasi to'g'risida»gi konstitutsiyaviy qonunni referendum yo'li bilan qabul qilish haqida qaror qildi. Bu qaror O'zbekiston Respublikasi konstitutsiyaviy sudiga kiritildi, bundan asosiy maqsad avvalo, «O'zbekiston Respublikasining referendumi to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasining qonuniga muvofiq, referendum O'zbekiston Respublikasining qonunlarini va boshqa qarorlarni qabul qilishda jamiyat va davlat hayotining eng muhim masalalari yuzasidan fuqarolarning umumxalq ovoz berishidir.Referendum saylovlar bilan bir qatorda xalq irodasining bevosita ifodasi bo'lib, referendumda qabul qilingan qarorlar oliy yuridik kuchga ega bo'ladi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 78-moddasiga ko'ra, O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasini qabul qilish, unga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish, O'zbekiston Respublikasining konstitutsiyaviy qonunlarini, qonunlarini qabul qilish, ularga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish, O'zbekiston Respublikasining

referendumini o‘tkazish to‘g‘risida va uni o‘tkazish sanasini tayinlash haqida qaror qabul qilish O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi va Senatining birgalikdagi vakolatlari hisoblanadi.

Shunga ko‘ra, O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 7-moddasiga ko‘ra, “Xalq davlat hokimiyatining birdan-bir manbaidir», 9-moddasida esa, «Jamiyat va davlat hayotining eng muhim masalalari xalq muhokamasiga taqdim etiladi, umumiy ovozga (referendumga) qo‘yiladi», deb belgilanganligi «O‘zbekiston Respublikasi konstitutsiyasi to‘g‘risida»gi konstitutsiyaviy qonunni referendum yo‘li bilan qabul qilinish eng demokratik va progressiv qaror ekanligini anglatadi.

Shuningdek, Konstitutsiya yurtimizda bozor munosabatlari va xususiy mulk ustuvorligiga asoslangan demokratik huquqiy davlat va adolatli fuqarolik jamiyati barpo etish, O‘zbekistonning xalqaro maydonda munosib o‘rin egallashi borasida asosiy yuridik poydevordir.O‘zbekiston Konstitutsiyasining ishlab chiqilishi, muhokama etilishi va qabul qilinishi hamda rivojlantirilishi jarayonlari mamlakatimiz mustaqilligi tarixining bevosita uzviy qismidir. Konstitutsiyamizning yaratilishi tarixiga nazar solinsa, asosiy Qonun o‘zbek xalqining mustaqillik sari uzoq yo‘ldagi izlanishlari mantiqiy natijasi ekaniga guvoh bo‘lish mumkin.Yangi qabul qilinayotgan O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 128 ta moddadan 155 ta moddaga, undagi normalar 275 tadan 434 taga ko‘payayotganligi, 91 ta konseptual o‘zgartishlarni o‘z ichiga olgan «O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi to‘g‘risida»gi konstitutsiyaviy qonunni referendum — umumiy ovozga qo‘yish xalq davlat hokimiyatining birdan-bir manbai ekanligini amalda namoyon etib, davlatimizning asosiy qonuni — oliy yuridik kuchga ega normativ-huquqiy hujjatning muhokamasini to‘g‘ridan-to‘g‘ri xalq hukmiga havola etilayotganligi «inson-jamiyat-davlat» degan inson qadrini yuksaltirishga qaratilgan tamoyilni amalda qo‘llanayotganini ko‘rsatadi.

Xulosa o‘rnida aytish mumkinki, bugungi o‘zgarishlar xalqimiz farovonligi yo‘lida hamda jamiyat rivoji uchun xizmat qiladi desak mubolag‘a bo‘lmaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Yarmatova, M. A. (2019). UTILIZATION OF OVERHEAD PROJECTOR IN RUSSIAN LANGUAGE CLASSES. *Modern Science*, (12-2), 265-267.

2. Surayyo, Y., & Sabohat, G. (2023). DEPRESSIVE-ANXIETY DISORDERS IN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS AND METHODS OF THEIR PSYCHOCORRECTION. *Interpretation and researches*, *2*(3), 9-16.

3. Гафурова, С. Ш., & Юсупходжаева, С. Т. (2023). Differential analysis of neurotic disorders in irritable bowel syndrome and improvement of medical psychological support in them.

4. Sh, G. S. (2020). Ichaк ta'sirlanish sindromidagi psixoemotsional buzilishlar va unda psixoterapevtik yordam ko'rsatish.

5. Serofiddin o'g, S. G. A. (2024). MODERN TECHNOLOGIES OF THE WASTE RECYCLING SYSTEM IN THE MODERN WORLD. *INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, *5*(42), 32-41.

6. Жамолова, Г. М. К., Хамракулова, С. О. К., & Уралова, Н. Б. К. (2024). СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НЕЙРОННЫХ СЕТЕЙ У ЧЕЛОВЕКА НА ПРИМЕРЕ РОБОТОТЕХНИКИ. *Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика)*, (6), 395-402.

7. qizi Jamolova, G. M., Bo‘riyev, S. N., & Tursunov, A. (2023). METHOD FOR PRECISE LANDING OF UNMANNED AERIAL VEHICLE. *Educational Research in Universal Sciences*, *2*(4), 1159-1167.

8. Muzaffarovna, J. G. (2022). Investigation of a common emitter amplifier made in a bipolar transistor. *Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities*, *2*(1.5 Pedagogical sciences).

9. Ишанходжаева, Г. Т., & Кодирова, З. М. (2024). ПОДОСТРЫЙ СКЛЕРОЗИРУЮЩИЙ ПАНЭНЦЕФАЛИТ У ДЕТЕЙ: КЛИНИКО-НЕВРОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЯВЛЕНИЯ. *Scientific Journal Of Medical Science And Biology*, *3*, 6-11.

10. Rakhimbayeva, G. S., Ishankhodjaeva, G. T., & Asomova, N. I. (2021). Postcovoid syndrome in children: clinical and neurological aspects of the problem. *Asian journal of Pharmaceutical and biological research*, *10*(2).

11. Ишанходжаева, Г. Т. (2024). БОЛАЛАРДА ЎТКИРОСТИ СКЛЕРОТИК ПАНЭНЦЕФАЛИТ: БИРЛАМЧИ КЛИНИК-НЕВРОЛОГИК НАМОЁНДАЛАРИ. *International journal of scientific researchers (IJSR) INDEXING*, *5*(1), 867-869.

12. Баширова, М. А., & Сеидова, Р. С. (2014). Использование инновационных технологий в преподавании русского языка фонетические особенности качинского диалекта хакасского языка. *Мир науки, культуры, образования*, (6 (49)), 357-359.

13. Karimovna, S. Z. (2023). THE ROLE OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF THE SCIENCE OF PEDAGOGY. *Conferencea*, 43-45.

14. Normurotovich, Q. M., & Dilshod ogli, X. H. (2023). RODOPSIN G OQSILLARI FILOGENETIK TAHLIL. *Journal of new century innovations*, *43*(2), 178-183.

15. Saidqodirova, D. S. (2017). Linguistic study of Internet terms in English and Uzbek. Dis. PhD.

16. Рахмонкулова, О. А. (2022). РАСШИРЕНИЕ УЧАСТИЯ ЖЕНЩИН В ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЖИЗНИ–ВАЖНЫЙ ФАКТОР ПРОВОДИМЫХ РЕФОРМ В УЗБЕКИСТАНЕ. In *The 8th International scientific and practical conference “Modern directions of scientific research development”(January 26-28, 2022) BoScience Publisher, Chicago, USA*.

17. Xayrulloyevna, S. Z. (2023). Development of the detective genre in American literature. *International Journal Of Literature And Languages*, *3*(03), 24-33.

18. Rakhimovna, R. D. (2024). DEVELOPMENT OF LITERARY PSYCHOLOGISM IN UZBEK LITERATURE. *Conferencea*, 69-72.

19. Radjabova, D. (2022). IDENTIFYING AND DESCRIBING ERRORS IN LANGUAGE LEARNING. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, *10*(10).

20. Shaymardanova, A. (2021). Компьютерный Перевод Культурных Характеристик Проблема Изготовления. *Computer Linguistics: Problems, Solutions, Prospects*, *1*(1).

21. Turaeva, D. D. (2023). TRANSLATION OF PICTURE UNITS IN RUSSIAN LANGUAGE INTO UZBEK LANGUAGE. *American Journal of Philological Sciences*, *3*(09), 12-19.

22. Kizi, K. E. T., & Tursunnazarova, E. T. (2024). COMPARATIVE SEMANTIC STUDY OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, *1*(13), 69-74.

23. Халмуратов, К. П. (2022). СТРУКТУРА И ДИНАМИКА КРЕДИТОВ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ ПРЕДОСТАВЛЕННЫЕ НАСЕЛЕНИЮ. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, *1*(10), 63-66.

24. Xalmuratov, K., & Polatov, K. (2021). DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL SERVICES IN THE REPUBLIC OF KARAKALPAKSTAN ON THE BASIS OF THE MECHANISM OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP MAIN DIRECTIONS. *Экономика и социум*, (6-1 (85)), 298-300.

25. Очилова, Н. Р. (2024). ВАЖНОСТЬ ВОСПИТАНИЯ МОЛОДЕЖИ В НАЦИОНАЛЬНОМ ДУХЕ. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, *4*(4), 29-33.

26. Ochilova, N. (2023). SHaping the thinking of youths by promoting the idea of national recovery-national upgrade. *Development of pedagogical technologies in modern sciences*, *2*(10), 75-79.

27. Sodikova, D. T. (2021). Glimpses to feminine literature during the dynasty of Bukhara emirate: all about a poetess muslikhabegim miskin and her literary heritage. In *актуальные проблемы тюркологии: Россия и тюрко-мусульманский мир* (pp. 174-176).

28. Садикова, D. (2023). The Expression of Muslikha begim Miskin's Autobiography in Her Own Literary Collections. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz)*, *38*(38).

29. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T., «O'zbekiston», 2023.

30. O'zbekiston SSRning Mustaqillik Deklarasiyasi. T., «O'zbekiston», 1991..